

### 3. Past simple vs Present perfect

	Past simple	Present Perfect
Zdanie twierdzące	<ol style="list-style-type: none"> <li>osoba</li> <li>czasownik + ed lub nieregularna druga forma z tabeli</li> <li>reszta zdania</li> </ol> <p>I worked there for five years.            You smiled to her.            She went to the shop yesterday.            He slept the whole night.            It went wrong.            They were unhappy.            You decided about your vacation.            They wanted to be free.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>osoba</li> <li>have (I, you, we, you, they) lub has (he, she, it)</li> <li>czasami określenie <i>just, already, never, also</i></li> <li>regularnie czasownik + ed lub III forma z tabeli czasowników nieregularnych</li> <li>reszta zdania</li> </ol> <p>I have lived here for three years.            You have just begun a new school.            She has just cut her finger.            He has already paid his bills.            We have almost forgotten our passports.            You have never been to Rome.            They have also been there.</p>
Zdania przeczące	<ol style="list-style-type: none"> <li>osoba</li> <li>did not (didn't)</li> <li>czasownik w bezokoliczniku</li> <li>reszta zdania</li> </ol> <p>I didn't go to work yesterday.            You didn't know about it.            She didn't stay at home last night.            He didn't enjoy the trip.            It didn't rain yesterday.            We didn't visit our parents last month.            They didn't make</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>osoba</li> <li>have (I, you, we, you, they) lub has (he, she, it)</li> <li>czasami określenie <i>never</i></li> <li>not (tylko jeśli wcześniej nie ma słowa <i>never</i>)</li> <li>regularnie czasownik + ed lub III forma z tabeli czasowników nieregularnych</li> <li>reszta zdania</li> <li>Czasami</li> </ol>



### 3. Past simple vs Present perfect

	breakfast this morning.	określenie <i>yet</i>  I haven't finished yet. You have never tried pizza before. He hasn't asked me out. She hasn't been to Rome yet. It hasn't started yet. We haven't thought about it yet. You haven't mentioned it. They haven't got any gifts.
Zdania pytające	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Słówko pytające na w: why, where, when, who, what, which, how</li> <li>2. did</li> <li>3. osoba</li> <li>4. czasownik w bezokoliczniku</li> <li>5. reszta zdania</li> </ol> <p>Did I say something wrong? Did you know about it? Did she like the trip? Did he say sorry? Did it start at 7? Did we sell it last year? Did you want to come? Did they lend you some money?</p> <p>Jeśli <b>who</b> znaczy <b>kto</b> to zamiast <b>did</b> dajemy odmieniony czasownik.</p> <p>Jeśli <b>who</b> znaczy <b>kogo</b> to wzór zdania jest jak powyżej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Słówko pytające na w: why, where, when, who, what, which, how</li> <li>2. have (I, you, we, you, they) lub has (he, she, it)</li> <li>3. osoba</li> <li>4. czasami określenia <i>ever, already</i></li> <li>5. regularnie czasownik + ed lub III forma z tabeli czasowników nieregularnych</li> <li>6. reszta zdania</li> <li>7. czasami zwrot <i>yet, before</i></li> </ol> <p>Have I mentioned it before? Have you ever been to Rome? Has he seen your mother yet? Has she already started working? Has it finished yet? Have we met before? Have you ever eaten pizza before? Have they just done their homework?</p>



### 3. Past simple vs Present perfect

<p>Zastosowanie:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. wymienianie czynności, które miały miejsce w przeszłości jedna po drugiej</li> <li>2. czynności regularne w przeszłości</li> <li>3. krótsza czynność, która przerwała dłuższą czynność (krótsza czynność jest w czasie Past simple, a dłuższa w czasie Past continuous)</li> <li>4. ukończone i dokonane czynności w przeszłości</li> <li>5. istotny jest czas wykonanej czynności</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Czynności, które miały miejsce w przeszłości, ale mają wpływ na teraźniejszość</li> <li>2. Czynności, które zaczęły się w przeszłości i nadal trwają</li> <li>3. Doświadczenia życiowe (coś, co chociaż raz zrobiliśmy w naszym życiu lub nigdy ich nie robiliśmy)</li> <li>4. Mówienie o tym, jak często coś się już wydarzyło</li> <li>5. nie jest ważny czas wykonania czynności tylko fakt, że się ją wykonało</li> </ol>
<p>Charakterystyczne zwroty</p>	<p>last month, two weeks ago the day before yesterday yesterday on the 1st of September</p>	<p>just already yet ever never since for before recently lately so far</p>

